

ทำไมตัดสิทธิผม

ครั้งที่แล้วได้พูดถึงเรื่องชาวบ้านเข้าชื่อถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน คราวนี้ขอพูดถึงเรื่องสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน แล้วเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างไร ที่พูดถึงบ่อยเพราะใกล้ตัวชาวบ้าน และผู้นำชุมชน

นายเหมาะสมได้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน แต่ไม่ได้รับเลือก จึงมีหนังสือไปถึงอำเภอศีขรภูมิเพื่อขอข้อมูลข่าวสารการเลือกผู้ใหญ่บ้าน รวม ๙ รายการ แต่อำเภอศีขรภูมิมีหนังสือแจ้งเปิดเผยให้ในส่วนของประกาศรับสมัคร ใบสมัครพร้อมเอกสารเพิ่มเติมที่ต้องใช้ ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัคร ประกาศยกเลิก ประกาศฉบับใหม่ แต่ปฏิเสธไม่เปิดเผยให้ในส่วนของรายงานผลการตรวจสอบ (ผญ.๕) การนำหลักฐานต่างๆ เสนอกรรมการ และความเห็นของนายอำเภอ มีสองรายการครับที่ปฏิเสธ โดยให้เหตุผลว่าเป็นความเห็นภายในของส่วนราชการ ยังไม่เป็นคำสั่งทางปกครอง การให้ถ่ายสำเนาจะเสียหายต่อราชการ และศาลเท่านั้น ตรงนี้ขีดเส้นใต้สองเส้นที่มีอำนาจในการขอสำเนาเอกสาร นายเหมาะสมจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อำเภอศีขรภูมิได้มีหนังสือจัดส่งข้อมูลไปให้คณะกรรมการฯ เพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ เสียชีวิต อำเภอจึงมีคำสั่งเรื่อง ให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่ง พร้อมทั้งจัดการประชุมชี้แจงราษฎรและกำหนดการรับสมัครและวันเลือกผู้ใหญ่บ้าน มีผู้สมัคร ๔ ราย คณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติพบว่าผู้สมัคร ๓ ราย ขาดคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน รวมถึงนายเหมาะสมด้วย จึงได้แจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้สมัครทั้ง ๔ รายทราบ ซึ่งนายเหมาะสมได้คัดค้านผลการตรวจสอบ อำเภอก็ได้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์พร้อมทั้งสิทธิในการฟ้องคดีให้นายเหมาะสมทราบ พร้อมทั้งจัดทำประกาศอำเภอศีขรภูมิเรื่อง ผลการเลือกผู้ใหญ่บ้านกรณีไม่ต้องทำการเลือก โดยให้นาย ข ผู้สมัครลำดับถัดไปได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ตกลงคือนายเหมาะสมไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า อำเภอศีขรภูมิได้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้นายเหมาะสมแล้ว ๗ รายการ คงเหลือรายการที่ ๗ คือรายงานผลการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๘ ความเห็นของนายอำเภอศีขรภูมิ ตามบันทึกที่ทำการปกครองอำเภอศีขรภูมิ ที่ สร ๐๕๑๘.๑/- ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ขอรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ที่เป็นข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คณะกรรมการวินิจฉัยมองว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามปกติของหน่วยงานราชการ เมื่อการเลือกผู้ใหญ่บ้านเสร็จแล้ว การเปิดเผยไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ตามมาตรา ๑๕ (๒) นายเหมาะสมเป็นผู้มีส่วนได้เสียเพราะเป็นผู้สมัครด้วย จึงสมควรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อรักษาสิทธิของตน จึงวินิจฉัยให้อำเภอศีขรภูมิเปิดเผยบันทึกที่ทำการปกครองอำเภอศีขรภูมิ ที่ สร ๐๕๑๘.๑/- ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๐ พร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้นายเหมาะสมต่อไป

ทราบว่าเร็ว ๆ นี้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะหมดวาระ และมีการเลือกตั้งใหม่ทั่วประเทศก็น่าจะมีเรื่องร้องเรียนอุทธรณ์แนวนี้ไปที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอีก สามารถดูเป็นแนวทางได้ครับ มีข้อสงสัยติดต่อหาหรือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th “ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ”

(ที่ สค ๑๗๑/๒๕๖๐)